

A régiségnek elenyésző az ökológiai lábnyoma

Interjú Tausz Ádámmal,
az Art and Antique igazgatójával

JANKÓ JUDIT

Március 5. és 8. között immár második alkalommal rendezték meg a régi Antik Enteriőr kiállítások mintájára az Art and Antique Régiség és Kortárs Művészeti Vásárt a Millenárison. Hosszú évek után tért vissza a művészeti piacra a kiállítást rendező Tausz Ádám, akinek a nevéhez az Antik Enteriőrök is fűződtek. A vásár utolsó napján beszélgettünk vele.

A nyitófogadással épp egy időben jelentették be az első magyar koronavírus-fertőzöttet. Vasárnap, az utolsó nap délutánján beszélgetünk, érezhetően kevesebben vannak, mint tavaly, ennek ellenére, amikor végigmentem a standokon, a galériások elégedettek voltak. Ön hogyan értékeli a vásárt?

TAUSZ ÁDÁM: Hasonlóan a galériásokhoz, én se vagyok elkeseredve. Természetesen nagyon fáradt vagyok, és valóban nem volt jó érzés, amikor az ünnepélyes megnyitó alatt jöttek a hírek. Reménykedtünk benne, hogy lesz még időnk, és a vírus később ér csak ide, de nem így történt. Elég elfogadó és rugalmas természet vagyok, emberekkel és eseményekkel is – ez van, ezzel együtt kellett végigcsinálni. Bizony a vírus, bár még az elején járunk a problémának, hatott a látogatószámunkra, mégis nagyon elégedettek vagyunk a rendezvénnyel. Rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk. Céлом volt a jó hangulat is, és a kiállítók szerettek itt lenni. Sokan jelezték, jönnek újra, ugyanazt a standot kérik, ebből arra következtek, bejöttek a számításai, és történtek eladások. Mi erről nem kérünk tájékoztatást, a kiállítóim magánügyének, a galériák belső információjának

tartjuk az eredményeket, és megköszönjük, ha beavatnak. De látjuk, hogy cserélődik a standok anyaga, érzékeljük az oldott hangulatot.

Már most érződik a tavalyhoz képest, hogy szintet léptünk: rendkívül kvalitásos anyaggal érkeztek a kiállítók, s a jó színvonal szintén siker az én fejemben. Minden ellenére azt érzékelem, van igény ilyen típusú rendezvényre, a szakma és a látogatók részéről egyaránt. Tavaly nem költöttünk reklámra annyit, mint idén, most térhálón hirdettünk, kampányunk volt a kombinókon, óriásplakátokat béreltünk, mert meg akartuk duplázni a tavalyi 8 ezres látogatószámot. A koronavírus miatt ez nem sikerült, körülbelül annyian jöttek, mint az előző évben. Szerencsére kereskedőink kitartottak, szép eladások is voltak, ők is látták, hogy mi mindent megtettünk. Nagyon örülök, hogy bizalmat szavaztak nekünk.

Összesen ötven galéria bérelt standot, s idén több a kortárs résztvevő. A vezető kortárs galériák többsége jelen van, az acb, a Viltin, a Vintage, a Faur Zsófi láthatóan odatette magát, nagy standon sok anyagot hoztak. Tudatosan tolják el a hangsúlyt a kortárs felé?

TÁ: A nem kizárólag kortárral foglalkozó galériák, mint a Maklár Fine Arts vagy a Virág Judit Galéria is sok kortárs anyagot hoztak. A fiatalokat meg lehet fogni a kortárs művészetten keresztül, és ha

TAUSZ ÁDÁM

bejönnek egy kortárs galéria miatt, végigmennek a klasszikus standokon is. Ez cél, valóban. A keveredés. Azt látom a világban, hogy ennek van jövője. Már körvonalazódik, hogy jövőre nagyságrendileg fele-fele lesz a kortárs-klasszikus arány. Már most, az ideai vásár alatt megkeresett két-három új kortárs galéria vezetője, felbuzdulva a mostani vásárt látva, hogy a következőre szeretnének jelentkezni. Most 44 kiállítót fogadtunk, nagyon könnyen megtelt a Millenáris, és érezzük, egyszerű lenne még növekedni, de egyelőre nem akarunk átmenni a másik csarnokrészebe. Sőt, terveink szerint 36 galériát helyezünk el jövőre a kiállítótérben, szigorúan fogunk szűrni, és betartjuk a magunk által meghatározott kvótákat. A B csarnokban is csak a földszintet akarjuk beépíteni, mivel a

A Virág Judit Galéria standja

A vásár bejárata a pulival (SZŐKE GÁBOR MIKLÓS szobra)

minőséget szeretnénk fejleszteni jövőre is. Azt is eldöntöttük a feleségemmel, akivel közösen dolgozunk a vásárszervezésen, hogy jövőre meghívunk egy kortárs galériát New Yorkból, két év múlva pedig egyet Londonból. Klasszikus galériát pedig a svájci-német-osztrák tengelyről szeretnénk meghívni, ők nagyon erősek ebben. Ez hosszú folyamat, de már most elkezdjük építeni; meglátjuk a végén, hogyan alakul. Szeretnénk bekerülni a vérkeringésbe, a művészeti networkbe.

Ki dönt arról, melyik galériát veszik fel kiállítóknak?

TÁ: Mi döntjük el a feleségemmel, megnézzük a galériát, tájékozódunk, de a végső döntés előtt szakmai tanácsadókkal is konzultálunk. Annnyit azért megtanultunk már a korábbi Antik Enteriőrökből, hogy természetes kiválasztódás is van, az a galéria, amelyik nem tudja kitermelni a kiállítás költségeit, az nem jön el, az esetek többségében nem is jelentkezik. A standokat kedvező áron adjuk, nagyjából a fele összegért, mint a Hungexpón vagy a Construmán, mert a művészeti világ ennél magasabb díjakat nem bír el. Felvállaltunk egy edukációs feladatot is, a fiatalokból szeretnénk vásárlót, később gyűjtőt nevelni. A kísérőprogramokat, előadásokat is kifejezetten úgy raktuk össze, hogy a fiatalokat is érdekeli. A tárlatvezetések is ezért vannak – edukációs céllal –, nagyon sokan el is jönnek rájuk. Antalffy Péter művészettörténész tartotta őket, igény esetén angolul is elindultak.

Az elsődleges célunk az élménynyújtás. Azt szeretnénk, hogy a látogatók azzal a gondolattal, érzéssel lépjenek ki a Millenáris kiállítóteréből a parkba, hogy „ez jó volt, jövőre újra eljövök”. És ha eltelt egy év, meglátják a városban a plakátjainkat, megállítóablainkat, akkor felidéződjön ez a kellemes emlék, és vágyjanak visszajönni. Ez az alapfeladat, mindent erre építettünk fel, ezért a vízautomaták, ülősarkok, tárlatvezetések, gyermekmegőrzők, kávézó, hogy minél kellemesebb legyen a látogatói élmény. Jövőre épp ezért még teljesebb kiszolgálórészt építünk a galérián gourmand ételekkel, beszélgetősarokkal, előadói résszel, lent pedig csak a kiállítói tér lesz.

Tudják valahogy mérni, milyen arányban vannak a látogatók közt fiatalok, illetve az idősebb generáció tagjai?

TÁ: Mérti nem mérjük, de benyomásaink vannak, és a kiállítókkal beszélgetünk, megosztjuk egymással a tapasztalatainkat. Ami konkrét, hogy a gyerekjátsszónkban, gyermekmegőrzőben mindig rengeteg gyerek volt, tehát sok kisgyermekes család jött ki. A kiállítóterben pedig középkorúakat és idősebbeket is láttunk szép számmal. A B. Braun múzeumi programján is sokan vettek részt, mi magunk felhívtuk a művészeti iskolákat, és felajánlottuk, hogy a művészettörténészünk végigviszi a standokon a diákokat. Pados Gábor szervezésében Erdőtelekről hátrányos helyzetű roma gyerekeket hoztak fel, és itt voltak a MOME hallgatói is.

Hogyan került kapcsolatba a műkereskedelemmel, honnan jött annak idején az Antik Enteriőr ötlete?

TÁ: 1994-ben alapítottuk meg az Antik Enteriőrt, az első rendezvényünk a Néprajzi Múzeumban volt. 22–23 kiállítóval, 300 négyzetméteres kiállítóterrel kezdtünk, és nagyon lelkesek voltunk. Úgy kezdődött, hogy 1994-ben Münchenben jártam egyetemre, s ott azt láttam, hogy minden hétvégén van egy antik vásár. Nem tudtam úgy menni az utcán, hogy ne lássak egy plakátot, konkrétan jobbra is egy kiállítás, balra is egy kiállítás. Októbertől decemberig pedig mindez még jobban csúcsra járatva. Hazajöttem karácsonyi szünetre, elmeséltem a legjobb barátomnak ezt a tapasztalatomat. Galambos Sanyi történetesen kiállításszervezéssel foglalkozott, rögtön javasolta, csináljunk egyet itthon mi is. Így született meg az Antik Enteriőr, ketten csináltuk a Sanyival. Két év múlva átköltöztünk a Múcsarnokba, onnan kezdve elindult egy sikeres történet. 2004-ben eladtam a tulajdonrészem, kiszálltam az egészből, nem érdekelt a kiállításszervezés, mással kezdtem foglalkozni. Az egyik legnagyobb reklámügynökség, az ACG volt az enyém. Rossz állapotban lévő cégeket vásároltunk fel, majd feljavítottuk és eladtuk őket. A mai napig ez a fő profilom.

2004 és 2009 közt nélkülem ment tovább az Antik Enteriőr, aztán a 2008–2009-es válság miatt befejezték. Néhány évvel ezelőtt véletlenül összefutottam olyan műkereskedőkkel, akikkel azokban az időkben jó kapcsolatban voltunk, és ők vetették fel, miért nem csinálunk újra egy klasszikus vásárt. Az őszi

A Kálmán Maklár Fine Arts Galéria standja

Art Market tisztán kortárs, elférne mellette egy másik, klasszikus profilú is. Egyre többet beszélgettem régi kiállítóimmal erről, majd tavaly január 7-én döntöttük el a feleségemmel, hogy megcsináljuk. Végül két hónap alatt összehoztuk az első kiállítást, amelynek nagy sikere volt, mindenki nagyon örült neki, hogy újra van egy ilyen a városban.

Ön is gyűjt? Milyen műtárgyaik vannak otthon?

TÁ: Mi egy Bauhaus-villában lakunk, nagyon szeretjük az art decót, vannak festmények is a falon, műtárgyunk is egy-kettő, ami megtetszett az idők során, de nem nevezném magunkat gyűjtőnek. Olyan régi tárgyaik vannak, amiket szeretünk, kötődünk hozzá. Én egyébként a műtárgybefektetésben is hiszek, pláne, ha arra gondolok, megvettem egy Kádár Béla-képet 1998-ban 400 ezer forintért, és most a többszöröséért lehetne eladni. Ráadásul a műtárgy örömet okoz, hazamész és gyönyörködni tudsz benne.

Mi változott az első Antik Enteriőr óta, mi volt más 26 éve?

TÁ: Azzal kezdeném, ami nem változott, pontosabban, amit vissza lehetett hozni. Törekedtünk rá, hogy ugyanolyan kellemes légkört teremtsünk, mint ami akkor volt, a 90-es évek közepén. És ez sikerült, hasonló a hangulat. Ketten visszük ezt a projektet a feleségemmel,

kis családi vállalkozás, családiás légkör, nincs asszisztens, nincs titkárnő, mindent mi csinálunk, egészen odáig, hogy építjük a kiállítást, fűrészeljük a pozdorját, felkérjük az előadókat. Sajátunk az ügy, és szívvel-lélekkel csináljuk. Minden kiállítót

tenni az enteriőrbe, míg régen, az Antik Enteriőr idején minden romos volt, akkor az volt a divat. S még egy fontos tudásunk lett azóta: az antikvitás környezetkímélő. Ezeket a műtárgyakat környezetbarát bútoroknak is fel lehet

A Schindler András Showroom Galéria standja

személyesen ismerünk. Mindenkihez mi megyünk tárgyalni, mindent megbeszélünk, igyekszünk teljesíteni a kéréseiket – nem problémázom, nem vitatkozom, azon vagyok, hogy megteremtsem, előteremtsem amit kért.

Ami változott, és jó, hogy változott, hogy minden tárgy kitűnő állapotú a standokon, mert aki megveszi, azonnal be szeretné

fogni. Két-háromszáz éven keresztül használjuk őket, míg a lapra szerelt bútorokat ötvenente kidobjuk, lecseréljük. Ha visszanezünk majd 2020-as kiállításra, a koronavírus ellenére is azt látjuk majd, hogy értéket teremtettünk. A munkát elvégeztük.

A Godot Galéria standja

Részvevői visszajelzések a 2020-as Art and Antique kiállításról

SERFŐZŐ KRISZTINA,

a kísérő programok koordinátora

Az előző évhez és a múlthoz képest is nagy változás, hogy az Art and Antique nyitott a kortárs galériák felé, így reagál a gyűjtői tendenciák változására. A nemzetközi trendeket is követve a vásárlók a kortárs galériák felé fordulnak, emiatt nagy előnye a rendezvénynek, hogy egyszerre vonultatja fel a klasszikus és a kortárs művészet legjavát. Ha végiglapozzuk a vásárok királynőjének, a TEFAF-nak a tíz évvel ezelőtti katalógusát, csak régi, antik, klasszikus műtárgyakat képviselő galériákkal találkozunk. Ma ez maximálisan eltolódott a kortárs felé, és az, hogy a műgyűjtők, akik sok esetben a régi tárgyakkal kezdték a gyűjtést, találkozhatnak itt a kortárssal, az hosszú távon segíti a piacot. Edukációs céllal szerveztük a programokat, hétköznapi közönséget céloztunk meg, nem szakmait, és jól döntöttünk. Kiderült, hogy a látogatóknak abszolút van igényük mélyebbre menni a művészet világába.

TÓTH ÁRPÁD,

Neon Galéria

A soron következő 10., azaz jubileumi contempóárverés anyagával jöttem ki, és nagyon jó tapasztalatokat szereztem. A klasszikus és a kortárs piac találkozásának lehetünk tanúi, ami azért üdvös, mert azoknak, akik eddig a klasszikus piacon mozogtak, kizárólag vagy főleg festményeket vásároltak, itt most egy-egy kortárs galéria standján keresztül vezet az útjuk, új műfajokat, új művészeket ismernek meg. Többségük szinte sosem nézett körül a kortárs galériáknál, itt pedig csak át kell menniük a szemközti standra. A kortárs piac a világon mindenhol beérte a klasszikus volumenét, míg nálunk jócskán el van maradva tőle. Szóval másutt korábban lezajlott az a folyamat, láthattuk, hogy a gyűjtők a klasszikus piacról jönnek át a kortárs piacra. Nos, ez az idei Art and Antique olyan hely, ahol ezt meg lehet tenni. Nagyon jó minőségű klasszikus művek mellett jó minőségű kortárs műtárgyakat lehet találni.

MAKLÁRY-SOÓS ÉVA,

Kálmán Maklár Fine Arts

Galériánk állandó kiállítója volt az Antik Enteriőrnek és a Budapest Art Fairnek már 2004 óta. Tavaly, amikor megkeresett bennünket Ádám, örömmel csatlakoztunk a vásárhoz. Február elején jöttünk haza Brüsszelből, ahol a 65. éve folyamatosan működő, szintén vegyes tematikájú BRAFA Art Fairen mutattuk be nemzetközi szintéren a galériánk által képviselt művészek alkotásait – gondolok itt elsősorban a háború utáni második párizsi iskola művészeire, Reigl Judit, Hantai Simon, Rozsda Endre alkotásaira és kortárs művészeink, mint például Kucsora Márta festményeire és Szőke Gábor Miklós szobraira, melyek közül a *Puli* most a Millenáris bejáratánál várta a kiállításra látogatókat. Örülünk, hogy itthon is egyre szélesebb, nagyobb közönségnek tudunk bemutatkozni. Vannak új gyűjtők, új műkedvelők, akik a tavalyi vásár óta rendszeres látogatói a galéria kiállításainak. A kiállítók készültek az idei vásárra, fantasztikus, eddig itthon be nem mutatott műalkotásokat is hoztak magukkal.